

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 149.

V Ljubljani, v torek 5. julija 1887.

Letnik XV.

## Naš praznik.

(5. julij.)

Domovju luči krasni dve  
Slovenom ve prijazni ste,  
Oj brata Vaju naj slaví,  
Naj Vama hvalnica doní.  
Cerkv. himna.

Pozdravljena, brata Solunska, poslavljena tisočkrat, sv. blagovestnika Ciril in Metod! Mati se veseli z otroci godú svojih dobrotnikov. Cerkev katoliška se raduje s svojimi verniki po vsem svetu Vajinega godú; posebno ga proslavljajo Slovani, ž njimi tudi mi Slovenci. In po pravici: Blagovestnika sta bila našim prednikom, nam pa sta vzornika in svetnika! Kader biva človek v bližini tacih mož, tedaj čuti, da je blizo nebes, tedaj gleda pred seboj vresničene vzore; ljudi zre pred seboj, ki so sebi popolno odmrli in edino Bogu in bližnjemu živeli; vidva sta hrepenela po božjem Vzorniku, o katerem govore sv. pisma: začel je delati in učiti; približala sta se temu vzoru, kolikor je sploh mogoče človeku. Vse sta pokusila in storila, da osrečita svoje verne; ni ga pripomočka, ki bi Vama ne bil rabil v blagor narodov slovanskih:

Bog i vera, narodnost, svoboda,  
Bratstvo, ljubav, umetnost, priroda  
I književnost: sve su vojska sveta;  
Da se stavi carica Prosveta!

Vse to, kar v teh vrsticah našteva Vel. Gaj, sta porabila, da priborita svojim vernim pravo prosveto, ki oblažuje narode časno in večno. — Za vse to: Oj brata Vaju naj slaví — Naj Vama hvalnica doní!

1. Cerkev katoliška Vama danes poje slavo, ker sta njena svetnika; njena sta bila v življenju v rosní mladosti in v pozni starosti, njena v veselju in žalosti; v Rimu, na njenem srcu sta se rada vnela za delo, tam odpočila od dela, tam na srcu očetovem je našlo tolažila Vajino užaljeno srce! Njena sta, ker po njenem vzgledu sta želela vse vsem biti, da bi vse pridobila Kristusu. Narodna tesnoprnost je bila Vama tuja: Razkladala sta resnico božjo Grkom v Carjemgradu, Kazarjem po

ruskih pustinjah in Slovanom na zahodu. Mi celó ne vémo, kako da je Vama mati pela pri zibeli, v katerem jeziku Vaji je učila moliti Boga; a kaj bi tudi povpraševali: kdo sta in od kod? saj tudi Vidva nista spraševala svojih poslušalcev: kdo ste in kaj ste? marveč povsod, kamor Vaji je vodila božja roka, sejala sta seme sv. vere in ž njo omike prave. — Kako dobro dé človeku v stoletju burnih narodnostnih preprirov premišljujočemu, kako vzvišena sta bila nad takimi prepriro naša blagovestnika, in kako tesno sta se zato oklenila družbe velike in mogočne, kjer miruje bojni krik, kjer si različni narodi celega sveta prijateljsko podajajo roke, se družijo v eni veri, kjer smo vsi bratje, vsi otroci nebeškega Očeta, družbe, kateri ime je: katoliška cerkev! — Ž njo slavi danes sv. blagovestnike sv. Oče Leon XIII., drugi Ivan VIII., ki je s svojo okrožnico dne 30. sept. 1880 pomnožil slavo sv. Cirila in Metoda in nju slovesneje čiščenje razširil po vsem katoliškem svetu; prav posebno se danes sv. Oče spominja Slovanov, želeč, da bi pač kmalo „vsi eno bili“ pod varnim krilom njegovim!

2. Današnji dan se družijo za trenotek katoliški in razkolni Slovani o slavi Ciril-Metodovi — na vseslovanski praznik; ta dan namreč — pravi Vel. Gaj — Jedini je slučaj u Slavena — Gdè je Slava cela sjedinjena:

U Zagrebu, Moskvi, Biogradu  
U Vršavi, Pragu, Novogradu  
I u Zadru, Kievu, Ljubljani  
U Celoveu slavé dan Slavljani!

Žal, da so združeni le en dan! Koliko časa se bota še pripravale cerkvi rimska in pravoslavna, češ: moja sta Ciril in Metod, ne — moja sta; saj vendar vsak, ki noče biti slep, lahko vidi, čegava da sta apostola slovanska. Ali mar zastoj, brez pomena počiva sv. Ciril v Rimu? Kedaj se toraj pridruži izhodna cerkev rimski, kedaj skupno rečete: „Naša sta sv. blagovestnika?“ Tedaj še le in ne poprej se izpolnijo besede, ktere je govoril Leon XIII. zbranim Slovanom v Vatikanu l. 1881: „Kaže se, da je slovanski narod po božjem sklepu odločen za posebne namene.“ In kedaj bi

smeli po tem pač srčneje hrepeneti, če ne v naših dnéh: vidimo namreč, kako nihilizem kakor črv gloje na mogočnem drevesu ruskega naroda, kako je na Balkanu vse negotovo, da se vse vije in trepeče kakor narava pred viharjem, in kaj stori vzhodna cerkev, da bi zatrla zlo? — kakor odlomljena veja leži in se ne gane. — Slovani imamo prihodnost, a srečno le — združeni v katoliški cerkvi. — Vseslovanski današnji praznik naj nas prepriča, kako prijetno in dobro je, ako bratje skupno prebivajo, in naj vžiga v nas želje in prošnje in dela, da to srečo Slovani kmalo uživajo za — vselej!

3. Tudi Slovenci radostno praznujemo današnji god; srca so nam polna zahvale in prošnja, oj, da so nam tudi roke polne dela, s katerim naj bi nadaljevali trud sv. Cirila in Metoda. — Pa ne bodimo krivični: v Slovencih, hvala Bogu, vrlo napreduje delo sv. blagovestnikov. Vero edino pravo oznanuje svojim rojakom slovanski duhovnik in ljudstvo naše — kdo je ne pozná — ga rado poslušá in v obče tudi rado izpolnuje božje nauke. Želeti bi bilo, da bi v tem ljudstvo posnemali tudi vsi izobraženi Slovenci, ker potem bi drugo delo Ciril-Metodovo za narod veliko bolj vspevalo. — Hvala Bogu, tudi v tem oziru se obrača na bolje: Rodoljubi so si podali roke brez razločka stanú v šolski „Ciril-Metodovi družbi“, kjer hočejo pri mladini nadaljevati Ciril-Metodovo delo: čednost in vednost, ki se opirata na sv. vero, vtrjevati pri nežni mladini v domačem jeziku. — Tudi sicer so se v našem političnem življenju poleggle strasti, rojaki, ki so v tujem liberalizmu iskali sreče svojemu narodu, vračajo se zopet na varna domača tla Ciril-Metodova, ker jih skušnjava uči, kam da zabredejo narodi, ki vero prezirajo, narodnost pa malikujejo. — Držimo se v prihodnje besed pesnika-Ilirca, ki poje:

Ja ni bune ni nemira  
Niti ču krivice,  
A i moje nek neđira  
Nitko u pravice!

Tako sta ravnala tudi sv. Ciril in Metod: braneč pogumno svoje pravice, bilo jima je srce prosto grde krivice; bodita nam svetnika-vzornika!

## LISTEK.

Andrej Turjaški, Karlovški general in glasovit junak. (1557—1594.)

(Spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Muenje previdnejih vojvod je nadvladalo. Že so bili sklenili, da se mora vojska povrniti, kajti sila sovražnikova je ogromna; po narodni pesmi da pač:

Tolk' je Turka na terišču,  
Kol'kpr mravelj na mravljišču.

Pa tudi most, ki so ga Turki čez Kolpo naredili z vrvi in napihujenih kož, kakor se v narodni pesmi poje:

„Prek si vrvi potegnite,  
Kož po vrhu naložite.“

bil jim je velike koristi, ker jim je bilo lahko čezenj umakniti se naši sili. Najhuje pa je bilo za kristijane, ker so imeli premajhno vojsko, kajti kaj je 5000 mož proti 30.000. Ko so se vojvode še v teh zadevah razgovarjali, prijezdi na nagloma glasnik iz

Siska, ki je javil Andreju Turjaškemu, da je Sisek v veliki nevarnosti, kajti sovražnik je že na pol podrl oni stolp do Save, na kterege je Memi beg neprenehoma streljal, samo da ga prebije, in da je odločil že zvečer nanj naval; tudi je napravil visok nasip, tako, da bode mogel z vojsko lahko dospeti na zid. „Ako posadki še danes ne pride vojska v pomoč, morala se bode trdnjava podati“, bile so zadnje ali odločne besede glasnikove.

Ta glas je tudi vse do zdaj neodločne in oprezne vojskovodje ganil; pa ko je na to Andrej Turjaški navdušeno izgovoril znamenite besede, „da je treba, ne gledé na število sovražnikov, hrabro nanj vdariti, ter si zmago od Boga izprositi“, prenehalo je vsako daljne dogovarjanje, in bilo sklenjeno, da se precej vsa vojska vzdigne nad sovražnika. (Valvazor XV. 524.)

Krščanska vojska je smatrala za dobro znamenje zmago nad Turki pri Kupčini, kjer so potokle dva dni poprej (19. junija) čete Petra Erdöda 300 Turkov, ki so po tem predelu ropali in plenili. Do sto so jih pobili in polovili, drugi pa so pobegnili v tabor pod Sisek. (Valvazor XV. 525.)

Kaj se je pa med tem godilo v Sisku? Turki

so napadali in streljali tako močno na grad, da se mu je bil približal že zadnji dan njegovega obstanka. Hrabra je morala biti zares krščanska posadka v trdnjavi, da je pod svojim zapovednikom Gjurakom odbijala vse napade ter hitro zadelovala vse prestrele, ki so jih sovražnikove krogle napravile v slabem zidovju. Hrvatski stališi so priznali javno na svojem zboru (l. 1595.) zapovedniku in njegovi četi to hrabrost. Le-to priznanje razsvetljuje nam ob enem tudi dogodjaje pod Siskom. O Gjuraku se pripoveduje tako-le; „Ko je Blaž Gjurak zgubil svojega tovariša Fintića z 12 vojaki ter bil tudi sam hudo ranjen, ni zgubil srca niti se je dal pregovoriti z raznimi obečanjí, da preda grad.

Turki so mu razne obljube napisane na papirji s streljanci metali v grad. Ali on je odločil, da se bode branil do zadnje kaplje krvi, meneč, da je vodja dolžan žrtvovati življenje za Boga in domovino. In tako je on vzdržal vse silne napade turške, dokler ma ni iznenada prispela pomoč, ki ga je rešila Turkov in vseh neugodnosti. (Dane Gruber, Borba Hrvata s Turci str. 91.)

In zares pride obleganim Siščanom naša vojska o pravem času v pomoč, ter jih reši, premagavši v

Pozdravljena, brata Solunska, tisočkrat poslavena apostola slovanska ob slovesnem godu!

—n.

## Tomanova slavnost.

II.

Z Gorenjskega, 3. julija.

Rojstna hiša Tomanova stoji na lepem prostoru pod cerkvijo. Zdaj je njen posestnik narodnjak g. Miha Pesjak, ki je za slavnost hišo krasno ozaljšal. Slavnostni govornik, gosp. Grasselli, stoječ pred hišo na okinčanem odru, ocenjuje Tomanove zasluge: 1. Kako je Toman dijak l. 1845. govoril prvi javni slovenski govor na strelišči Ljubljanskem o petindvajsetletnici župana Hradeckega. Ta govor je zložil prvi naš pesnik Prešeren. 2. Kmalo je nastopil javno književno delovanje z „Glasi domorodnimi“, iz katerih veje ideja: „Vse za Boga, vse za svobodo, vse za narodnost!“ L. 1858. osnoval je Vodnikovo slavnost v Šiški. 3. Njegovo politično delovanje. Živahna beseda, žareče oko njegovo morala sta ogreti vsakega, kdor ga je slišal potegovati se za svetinje naroda slovenskega. Vsi smo mislili: Ta bude voditelj naroda našega za Bleiweisom. Pa prezgodaj se je utrnula njegova zvezda. Za gorenjsko železnico se imamo njemu zahvaliti; zlasti pa mu je hvaležna „Matica Slovenska“, katero je on ustanovil in bil njen prvi predsednik, v ktere imenu je tudi g. Grasselli govoril. 4. Pa tudi Kamnagorica ga ima v blagem spominu, kajti več tisoč je daroval za reveže in za bolnico Kamnagoriško. — Združeval je idealne misli s praktičnimi naporu, vse za blagor naroda našega. Ko ostanki njegovi razpadejo v prah in pepel, ko nas vse že pokrije hladna zemlja, spominjal se bode hvaležni narod zaslug njegovih. — „Slava njegovemu spominu!“ S temi besedami konča govornik in iz tisoč grl zadoni „Slava“! „Živio“! Pregrinjalo nad spominsko ploščo, koje je izdelal g. Murnik iz Radolice, se odgrne. Veteranska godba zaigra „Naprej zastava Slave“. Nato zapoje z znano preciznostjo čitalniški pevski zbor pod osebnim vodstvom g. Gerbića: „Spevajte Bogu“, solo poje g. Pribil, in potem še: „Pesem koroških Slovencev“, besede Tomanove, napev Gerbićev.

Obed je bil pri g. Kappus-u na vrtu in na kegljišči, kjer so bile provizorično narejene mize in s zelenjem ozaljšane. Med obedom je svirala veteranska godba, pel Ljubljanski čitalniški in Šišenski pevski zbor.

Izmed odličnih mož smo videli tudi gg: Sveteca, Kersnika, Murnika, dr. Tavčarja, župana Mohorja iz Loke, sodnika Poleca, župana Škofic-a iz Prevoj, Burgerja iz Smlednika; notarje: Hofmana iz Radolice, Globočnika iz Kranja, Plantana iz Zatičine itd. itd.

Teško nalogo, 250 ljudem ob enem postreči, je častno rešil g. Adolf pl. Kappus. Omeniti mi je še, da so se obeda vdeležile tudi dve gospod. sestri ranjkega Lovro Tomana, kakor tudi njegova druga soproga, sedaj omožena Urbančič, in jedna stričnica, vdova gospa Globočnik iz Železnikov.

Govore pri obedu so imeli: Gosp. Adolf pl. Kappus, g. dr. Vošnjak, ki je med drugim tudi povedal, kako je Toman, že bolehen, v Mariboru Slovence navduševal, g. Murnik, ki se zahvaljuje blag. gospej Urbančičevi, g. Berlic in g. Svetec. Pri imenu Svetec smo se spominjali deteljice s štirimi peresi, in to so bili ob svojem času: Bleiweis, Toman, Svetec, Costa. Trije listi so že odpadli, le g. Svetec še zeleni. Govorniki se tudi zahvaljujejo Kamnagorici, ki je ta dan res sama sebe prekosila. Škoda, da se je ob treh ploha vlila. Ob 1/4. uri gré gospoda večidel v Kropo, in zvečer nazaj na Podnart.

Vsakemu sme žal biti, ki se te lepe slovesnosti ni vdeležil.

Spominjska plošča pa naj poznim vnukom v spodbudo oznanja, da:

„V tej hiši je bil porojen 10. avgusta 1827

**DR. LOVRO TOMAN,**

pesnik in rodoljub slovenski.

Umrli v Rodaunu 15. avgusta 1870.

Postavilo „Slovensko pisateljsko društvo“ 1887.“

## Politični pregled.

V Ljubljani, 5. julija.

### Notranje dežele.

V soboto je bil na Dunaji *skupen ministerski svet* pod predsedstvom presvitlega cesarja. Posvetovali so se o skupnih in vojaških zadevah. Sklenili so, da se še ne razveljavi prepoved o izvažanju konj. Neka nemška družba je tudi predložila ponudbo, da na Ogerskem ustanovi tovarno za orožje. Ministerski svet je odklonil ponudbo. Ogerski ministri so porabili priliko in sprožili vprašanje o davčni reformi sladkorja in špirta. Sklenili niso ničesa določenega. V soboto so se ogerski ministri vrnili v Budimpešto.

*Hrvatska* združena „zmerna opozicija“ je objavila nastopno izjavo: Sedanje razmere v domovini in posebno volitve v deželni zbor, ki so posledica prvih, nalagajo vsakemu rodoljubu dolžnost, da dobro premisli: kako mora postopati nasproti obstoječim odnošajem ter varovati koristi naroda in domovine. Po temeljitem razmišljanju so se prepričali podpisani virilisti in izvoljeni deželni poslanci, da morejo v sedanjih razmerah potrebam in zahtevam dežele le na ta način ustreči, ako se združijo vsi oni, katerim je v prvi vrsti na sreci, da branijo in čuvajo vse pravice, ki so kraljevini Dalmaciji, Hrvatski in Slavoniji zagotovljene v temeljnih postavah in državopravnih pogodbah. O tem prepričani, smo se združili, da branimo postavne pravice. Pod imenom „zmerne opozicije“ zbrali smo se pod zastavo in vodstvom grofa Draškovića, čegar ime je bilo v teku stoletij na čast domovini, v zadnjem polstoletju zvezano z njenim duševnim preporodom. Sedanji nositelji imena so se na radost in veselje vseh rodoljubov vzdignili za obrambo postavnih pravic domovine. Kakor smo se mi združili, tako smemo biti tudi prepričani, da bodo naši prijatelji in pristaši izven sabora odobravalni zjedinjenje in podpirali z vsemi postavnimi sredstvi; upamo, da se bodo okoli nas združili vsi rodoljubi hrvatski in srbski, kateri želé, da se pred vsem zboljša sedanje stanje naše domovine. V to svrhu se je sestavil saborski klub zmerne opozicije in si izvolil predsednikom grofa Ivana Draškovića. V Zagrebu, 27. junija 1887. Grof Gjuro Jellačić; grof Ljudevit Kulmer; grof Miroslav Kulmer; baron Kosta Rukavina; Marko Bahovec;

hudi bitki Turke. Ko je bilo namreč sklenjeno, da se ima udariti na sovražnika, je bila vojska postavljena v bojni red. Hrvati, ktere je vodil ban, so stali v prvem bojnem redu, drugemu delu je zapovedoval Andrej Turjaški, a tretji oddelek je vodil Eggenberg z Rödern-om. To je bilo večidel konjištvo. Za njim so prišli na vrsto pešci, ktere je vodil Žiga Paradeizar.

Precej ko je Hasan paša zvedel, da so se naši nanj vzdignili, prepelje svojo vojsko čez Kolpo našim nasproti. On je ravno obedoval, ko mu je dojavil Memi beg Zvorniški, ki je stražil s četo pešcev prelaz čez Kolpo, da sliši glas bobnov in trobelj, ki se vedno bolj približuje. Paša se je prestrašil ter precej poprašal pribega Voina, ki je zraven njega sedel, kaj bi moglo to pomeniti? Voin, ki ni mogel verjeti, da bi se bilo naenkrat zbralo toliko kristijanov, mu odgovori, da se približuje brzkone eden od Erdödovih bratov ali rodjakov, da malo tabor vzmiri. Ali kmalo prihité drugi glasi s sporočilom, da se ne sliši samo glas trobelj, ampak vidi se svitlo orožje in plapolajoče zastave cele krščanske vojske. (Valvazor XV. 525—526.)

Ko je Hasan paša to slišal, vzdigne se hitro od

mize, ter zapové trobiti in bobnati na vso moč, da se vojska zbere in v bojni red postavi. Po narodni pesni Hasan:

Paša stopa ob potoci,  
Gromeč boben nosi v roci.  
Jezon trdo vanj teleba,  
Da razlega se do neba.

Na to se zares njegova vojska hitro zbere ter se prepelje precej čez Kolpo. Bilo je vseh vkup 18.000 najboljih čet, večidel konjikov; druga vojska, med ostalimi tudi Srbi, ktere paša ni pustil čez Kolpo, je ostala v taboru pod zapovedništvom Kurt bega Vučidolskega in Opert bega Hlivanskega, ki sta imela neprenehoma streljati na trdnjavo. (Valvazor XV. 525—526.) Hasan paša se je vtaboril pri Otoku v kotu med Kolpo in Odru, ki se tukaj stekate. Hasanova vojska se je tako postavila, da jej je bila od zadej Kolpa, na levo Odra, a na desno most, čez kterega je prekoračil Kolpo in kateri mu je imel zavarovati zvezo s taborom. Da kristijane še bolj pokonča, vporabil je zvižao. On se je nadjal, da se bodo naši v prvem navalu preveč blizu v njegovo vojsko zaleteli, tako da jih bode mogel obkoliti ter pokončati. Na ta način se je njegov bojni red protezal cele pol milje daleč. (Valvazor XV. 525.)

dr. Ignjat Brlić; Petar Bučar; dr. Franjo Marković; Tito pl. Ožegović; Nikole Šipuš; Milan Stanković, dr. Fran Vrbanić. — Stranka prava se ni združila s zmerno opozicijo. Že dolgo se je govorilo, da se združijo opozicijske stranke. Vsled zadnjih neugodnih volitev za opozicijo, združili ste se zmernejši stranki: središče in nezavisna narodna stranka. Na Hrvatskem morajo previdni možje gotovo biti zadovoljni, da se je uresničila ta ideja. V slogi je moč! Grofi Draškovići pa imajo zaslugo, da se bodo vtrdile in vredile razmere v saboru.

### Vnanje države.

*Avstrijci* nimamo posebnega vzroka navduševati se za *Italijo*. Kot katoliki moramo obsojati korak italijanske vlade, ki je leta 1870 vzela papežu njegovo deželo. Sploh pa kot avstrijski rodoljubi ne moremo mirno zreti v Italijo, kjer vedno vré in se kuha. Vlada sama bo težko brzdala vročekrvne prebivalce. Nedavno so v Benetkah avstrijski konzulat polili s petrolejem in zapalili. Isto so storili v Florenci na vili avstrijskega konzula Deningerja. Ogenj so sicer v obeh slučajih hitro pogasili, hudobnežev pa policija ni mogla zasačiti. Odkar je Crispi minister, je irredenta zopet predrznejša.

„Zastava“ piše o položaji v *Srbiji*: Novi finančni minister je sestavil komisijo, da natančno presodi sedanji finančni položaj države. Knjige so bile v največjem neredu. Vendar so toliko preračunili, da znašajo dolgovi blizo 300 milijonov dinarov. Državne blagajnice so prazne, davki so za tri mesece naprej izplačani. Tudi je gotovo, da bo posebna komisija izdelala nov načrt ustave. V tej komisiji bodo zastopane vse stranke, in vsaka stranka bo prosto volila svojega zastopnika. Ko komisija skonča svoje delo, sešla se bo velika skupščina, da potrdi spremembo ustave. Garašanin hoče s Todorovičem ustanoviti novo stranko z imenom „narodna opozicija“. Ko so konservativci zgubili zaupanje, imenoval jih je Garašanin naprednjake. Ker so sedaj naprednjaki zgubili svojo moč, imenovali se bodo narodna opozicija. Pri volitvah bi naprednjaki gotovo popolnoma propali in se pritožev. V vladnem pritisku. Zato bi bilo najbolje, da se tajno glasuje pri volitvah, in Garašanin bi se ne mogel toliko pritoževati. — V Belgrad je prišla iz Niša deputacija 150 meščanov, ki so izročili dve adresi, za kralja in vlado. Ristić jih je vsprejel v soboto ter povdarjal v svojem odgovoru, da se morajo ohraniti prijateljske razmere z vsemi državami. Obljubil je, da bo vlada varčna in zamenila posamezne uradnike z osebami, katerim vlada zaupa. Priporočil je deputaciji pokorščino oblastvom. — Ogerski listi še vedno dvomijo o odkritosrčnosti Ristićevi. Tako piše „Nemzet“: Nismo črnogledci, tudi nečemo sumničati, vendar preteklost Ristićeva in njegove zveze, kakor tudi razmere kralja Milana nas ne morejo potolažiti, da mirno opazujemo dogodke v Srbiji. — Srbska vlada je prestavila dosedanjega prefekta v okrožji Podrinskem, na srbsko-bosenski meji. To je storila iz finančnih razlogov. Kakor poroča „Pol. Corr.“, ta prestava nima nobenega sovražnega namena proti Avstriji.

*Crnogorsko-turška* meja določuje se že več let, in vendar še ni vravnana. Iz Skadra se poroča, da je turška vlada poslala Kosovskega generalnega guvernerja in znanega Ali-pašo iz Gusinja v Berano. Tukaj se snidejo turški zastopnik v Cetinji, Djevat-paša, in drugi turški in črnogorski komisarji. Upanje je, da bo sedaj meja določena, ker je Ali-paša pregovoril albanske veljavne možé, da ne bodo ovirali dela.

*Bolgarsko* veliko sobranje je imelo 3. julija prvo kratko sejo in sklenilo, da se uradno in slovesno prično seje 4. julija. Na dnevnem redu je bila večeraj volitev predsednika. Listi poročajo, da bodo regenti sobranju predložili tri kandidate, princa Koburškega, princa Batenberžana in švedskega princa Oskarja. Drugo poročilo pa trdi, da

Bilo je med 10. in 11. uro, ko ste se obe vojski sprijeli. Hrvatske čete, ktere so vodili Iv. Drašković, Benedikt Juroc in Franjo Orehoc so se sprijele prve s 1000 najboljšimi turškimi konjiki, ktere je bil Hasan vojni na čelo postavil. S silnim krikom se spopadejo. Ali ker je bil sovražnik mnogo številnejši od naših ter je v prvem trenutku udaril z vso silo na-nje, začeli so se naši umikati, da najdejo zaslombe in pomoči pri ostalih četah. Zato so hitro poslali Vuka Druškoca, odvažnega mladenca k Andreju Turjaškemu, ki je vodil drugi del vojske, da naj se podviza in pride brzo v pomoč prednjim četam. Turjaški potegne na to samokres iz pasa ter ustrelí z njim za znamenje svojim četam, naj napadejo sovražnika; ob enem jim je zapovedal, da ima streljati iz svojih pušek (karabink - selopeti longiores po Istvanfyju) najprej prvi red, a potem drugi, in konečno tretji, tako da so krogle neprenehoma na sovražnika letele. Ta dobra naredba je mnogo pripomogla k sijajni zmagi. (Valvazor XV. 526)

(Dalje prih.)

bo sobranje izvolilo regentom le Aleko-pašo. — Z Dunaja se poroča 2. t. m., da je ondi A. Vogorides (Aleko-paša) že tri dni. Vogorides potuje s svojo soprogo za zabavo in se vrača iz Francije. Časniki ugibljejo, da je njegovo potovanje v zvezi z bolgarskim vprašanjem; te kombinacije pa nimajo nobene podlage, ker Vogorides do sedaj ni občeval še z nobenim političnim veljakom.

**Nemški** vladni listi vedno povdarjajo prijateljske razmere z Rusijo, in vendar se pri mnogih prilikah pokaže, da prijateljstvo ni odkritosrčno. Sedaj se jezé Nemci, ker je dal car ukaz, da tuji ne morejo kupovati ob meji posestev. Zato pa sedaj nemški listi svetujejo, naj nemški kapitalisti ne kupujejo ruskih vrednostnih papirjev, temveč vse prodajo. Nemci hočejo na ta način izpodkopati ruski kredit; to se jim je že precej posrečilo, ker je po evropskih borzah padla cena ruskemu papirnemu rublju.

V **Frankobrodu** ob Menu se je pričelo večeraj deveto nemško zvezno streljanje. Tudi iz Avstrije se je odpeljalo mnogo strelcev v nemško mesto. Z Dunaja se je v nedeljo pripeljalo v Frankobrod okoli 50 strelcev pod vodstvom „trdega Nemca“ Vanička. Ta pragerman pozdravi zbrane strelce in reče med drugim: Avstrijski strelci so prišli kot Nemci, da se vdeležé nemške slovesnosti, kot člani velike družine, ki zaupljivo obrača svoje poglede do matere „Germanije“.

**Francoski** radikali še vedno napadajo vlado, ker je prestavila generala Boulangerja v Clermont-Ferrand. To prestavo imenujejo veliko krivico. S tem pa le množé sum, da so z Boulangerom nameravali skleniti zvezo proti vladi. — Dalje očitajo zmernim republikancem, da so izdali republiko, ker so se zvezali z desnico. Trdijo, da sta kardinal Lavigerie in škof Mermillod posredovala pri skrivni zvezi. Ker pa je papežev nuncij, musgr. Rotelli, obiskal barona Makaua, kjer se je ob enem sešlo več članov desnice, kričé radikalni listi, da je vlada francosko republiko izročila in izdala papežu. — Rochefort celo trdi, da bo vlada zopet poklicala nazaj preganjené redovnike. Poslanca Granet in Palletan sta bila pri ministru vnanjih zadev in ga vprašala, kaj misli storiti zaradi obiska nuncija Rotellija pri baronu Makau-u. Flourens odgovori, da mu ni ničesa znanega; ko natančneje zvé, odgovoril bo zbornici. — Ako hoče vojni minister izvršiti novo vojaško postavo, moral bo zvišati stroške za armado. Ustanoviti hoče 13 novih konjiških polkov, in podčastnikom preskrbeti službe. L. 1881. so sicer obljubili podčastnikom gotove službe, kečar doslužijo 10 do 15 let v armadi. A to se je redko zgodilo, ker so poslanci navadno skrbeli za svoje prijatelje in znanee. Sploh novi vojni minister zeló skrbi za armado in mu ne bo mogoče znižati vojaških stroškov. — Ker je Déroulède nedavno ostro govoril proti Nemcem, ohladilo se je v mnogih krajih zanimanje za rodoljubno zvezo. Mnogi člani in ustanovniki so že odstopili, ker nočejo podpirati prijateljev Boulangeru.

Iz Pariza se poroča, da so Muktar-paša in druge vplivne osebe nagovarjali sultana, naj ne potrdi pogodbe gledé **Egipta**. Ker je grof Montebello odločno ugovarjal pogodbi, gotovo je ne bodo potrdile vse države. Ako sultan prepusti Angležem Egipt, gotovo bodo nekatere države zahtevale odškodnino od Turčije. Če Angleži ostanejo v Egiptu, zasedli bodo Francozi Sirijo, kjer imajo že dolgo časa svoje koristi in take pravice, kakor Angleži v Egiptu.

## Izvirni dopisi.

Iz **Ljubljanske okolice** smo prejeli ta-le „popravek“: Častiti gospod vrednik! V Vašem cenjenem listu dné 14. junija 1887. št. 132 v članku „Iz Ljubljanske okolice“ je dogodek spisan na izmišljeni podlagi, prosim, sklicujoč se na § 19. tisk. zakona, da se poročilo popravi v sledečih točkah:

1. Ni res, da bi se bila tisti dan, ko sta Janez Cirar ali Janez Vidmar smrt storila, pri meni napila, bila sta v gostilni pri mokrariji.

2. Ni res, da bi se bil Miha Trček v moji hiši s smrdljivim šnopsom zalival, on ni nikake pijače niti od mene niti od kakega družega iz moje obitelji dobil.

3. V moji hiši Mihe Trčka 5. dan junija nikdo videl ni.

4. Ni res, da bi bil 15 let stari hlapček moj v hlev gredoč svojega brata mrtvega našel, kajti na kmetih hlapci in hlapčki v živinskih hlevih spijo.

5. Ni res, da se na močvirji žganje iz spridenega piva napravlja ter pije. Dobiva se od trdke A. Mayer v Siški h. št. 65. Iz spridenega piva se dá le jesih narediti, a nikakor ne žganje. — V Lipah, dné 27. junija 1887. M. Peruzzi.

Temu „popravku“ dostavlja naš dopisnik naslednje pojasnilo: Jaz sem „Slovenca“ v šte. 132

dné 14. junija t. l. poročal iz Ljubljanske okolice resnično in odkritosrčno, kaj da žganje dela na močvirji in da so trije v teku nekaj mesecev na Ljubljanskem močvirji nagle in neprevidene smrti umrli vsled obilnega žganjepitja. Prvega, Janeza Cirarja, našli so v grabnu mrtvega, ker je iz gostilne gredé vsled preobilo vžitega žganja padel in žalostno končal življenje. Drugi, Jan. Vidmar, 20letni mladenec, je na pepelnico sredo v družbi pijanih tovarišev se zalival z žganjem, katero se je vnelo v njem, ter mu končalo mlado življenje. Tretjega, 29letnega mladenca Miha Trčka, so pa v živinskem hlevu Martina Perucija našli mrtvega. Nesrečni mladenec je v nedeljo proti večeru 5. junija pri Martinu Peruciju na močvirji neizmerno pil strupeno žganje, in po noči v hlevu nagle neprevidene, grozne smrti umrl.

Ker mi pa, č. g. vrednik, sporočate, da Martin Peruci tirja, naj se popravi, kar sem v št. 132. v dopisu iz Ljubljanske okolice pisal o nesrečni smrti Miha Trčka; zato mi blagovolite dovoliti, da še nekoliko bolj natanko pojasnim žalostni dogodek o M. Trčku.

Janez Cirar in Janez Vidmar, o katerih tudi jaz nisem pisal, da bi se bila napila pri Peruciju, pokopana sta bila pri sv. Krištofu v Ljubljani, Miha Trček pokopan je pa na pokopališču fare sv. Martina na Igu, kajti pohištvo Martina Perucija na močvirji, kjer je Miha Trček žalostne smrti umrl, pripada Ižanski fari. V nedeljo 5. junija so v pohištvo, in sicer zaradi vročine pod kozolcem, pod tako imenovano „tribo“ Martina Perucija strupeno žganje pili sledeči fantje: Kozlerjev hlapec, po domače Peteln, bratje France, Janez in Miha Trček. Sosedje enoglasno trdijo, da so pivovarsko, to je iz pive napravljeno žganje pili, kterega so donášali iz Perucijeve gostilne in ga jim je žena njegova dajala. Ko so se imenovani fantje vpijanili, vlekli so se v Perucijev živinski hlev, kjer so tako omamljeni popadali, da se je Peteln, seveda v nezavesti, vlegel čez Miha Trčka, kterega je proti jutru njegov brat Janez mrtvega našel, kar je sam naznanil. Ko se dobro zdani, zaukazano je bilo hlapcu Francetu Trčku, da naj svojega brata k materi v Tomišelj popelje, kar se je tudi zgodilo; prepeljan je bil na vozu in s konjem M. Perucija. Kmaló potem klicali so ogledó mrličev, kateri je našel truplo umrlega groznega pogleda, kajti njegovo truplo bilo je začrnelo, in ves dogodek bil je naznanjen sl. c. k. deželni sodniji.

To, gospod vrednik je istina, kar morejo tudi vsi bližnji sosedi dokazati in tudi pričati, da Martin Peruci ubogemu ljudstvu na močvirji strupeno žganje prodaja, katero, kakor pripovedujejo, tudi sam izdeluje iz vode in špirita.

Pred kratkim zopet so komaj rešili nesrečne smrti nekega fanta z močvirja, kateri se je pri postavljanji mlaja smrdljivega žganja napil.

Naj bi toraj dotične gosposke po svoji moči omejevale žganjepitje na močvirji, da rešijo ubogo ljudstvo časne in večne pogube.

Svoje poročilo potrdim s svojim lastnoročnim podpisom, za kterega vsak lahko izvé pri vredništvu „Slovenca“.

**S Šenturške gore**, 1. julija. „Kdor ni za boljšo rabo, naj varje dom in babo“ — te besede vojaške pesmi Prešernove so mi večeraj zjutraj šinile v glavo ter me tako dolgo nadlegovale, da sežem po svoji potni torbici in palici, in zapustivši dom, uberem pot v lepo dolino Kamniške Bistrice. Vreme se mi je kaj ugodno kazalo za kak daljni izlet, ker po hudem ponočnem naliivu prejšnjega dneva jelo se je na nebu polagoma vedriti in mi je obetalo vspešno nabiro polžkov, kar se je tudi zgodilo. A ni me volja nadrobno naštevati vsega, kar sem na tem popotovanji staknil in pobral, marveč hočem le opozoriti prirodoljube na nekatere bolj zanimive stvari, koje poleg Stranj in koj pri vhodu v Kamniško Bistrico zdaj lahko poberó brez truda. Nekaj korakov od raztresene vasi, Županjenjive po imenu, proti Bistrici se po dolomitnih rebrih gore Grohat prav bujno razcveta lepa rastlina „Drypis spinosa“. Razun tega kraja imenuje Fleischmann v svoji knjigi, „Flora Krain's“, še tri druge, kjer se v naši domovini nahaja ta rastlina, in sicer: Nanos, pri Ljubelji, in pri Savici. Jaz pa sem jo tudi dobil v Kokriški dolini in sicer v Robéh zgoraj nad Roblekcom, na plazeh velikega Zvoha in Grebena; potem v Suhadolnikovi dolini v znožji Grintovca. Večeraj pa sem jo zapazil celó na levi obali Kamniške Bistrice blizo vhoda v Konjski jarek, kar očitno kaže, da ta zanimiva cvetlica gotovo kje po rebrih

Kamniških planin raste. Pri ustji Konjskega jarka, na levi obali ondi tekočega potoka, se nahaja in razcveta prekrasni planinski zvonček „Campanula Zoysii“. Tudi se tu dobi „Clausilia approximans“ in „Pupa gularis“, nekoliko višje zgoraj „Pupa Kokeili“. Na melinah gore Grohat, blizo ondi, kjer „Kaolin“ kopljejo, sem pa ta pot prvokrat zasledil zanimivega in prav redkega polžka „Helix leucozona var. obirensis“ in pa „Pomatias patulus, var. tergestinus“.

Kdor toraj polžke in rastline nabira, pač brez posebnega truda te ravno naštete in še druge tukaj lahko dobi.

Iz **Gorice**, 3. julija. Na potovanji kot Vaš „Special-Correspondent“ skozi Gorico k velikim vajam c. kr. mornarice in kopne vojne v Pulji, ko se bode o navzočnosti presvitlega cesarja spuščala v morje oklopnica „Cesarjevič Rudolf“ dné 6. t. m., sem zvedel pridši v mesto žalostno novico, da sta se en mladenec, še le 18 let stari sin nekega mesarja N. in pa ena še le 16letna deklet v samomornem namenu vrgla skupaj zvezana v Sočo pod mostom pri Goriški železnični postaji, kjer sta vtonila. Oj nesrečno ljubovanje še nezrele mladine! Odgoja slaba, vse slabo! — Ko bode sl. vredništvo „Slov.“ prejelo to sporočilo, bodem že v Pulji, odkoder Vam bodem že kaj več o tej prej omenjeni slavnosti sporočal.

## Domače novice.

(Zvonovi za stolno cerkev v Sarajevu), ktere podari bratom Bošnjakom škofija Ljubljanska, so že vlti in neki prav dobro ubrani. Da se vsakdo lahko prepriča na lastna ušesa, kaj bodemo darovali, in čuje zvonove, ki bodo v stolnem mestu Bosne peli slavo božjo ter spričevali bratsko ljubezen Slovencev do katoličanov Bosenskih, bode v četrtek, to je 7. julija ob 5. uri popoldne pri tukajšnjem c. kr. dvornem zvonarji g. Albertu Samassi v njegovi delavnici v pričujočnosti premil. g. knezoškofa dr. Jakoba Missia zvonjenje za poskušnjo z vsemi šesterimi za Bosno namenjenimi zvonovi. Ker bodo potem zvonovi, kakor hitro mogoče, odposlani v Sarajevo, vabijo se vsi prijatelji lepega zvonjenja in zlasti mnogobrojni dobrotniki, naj ne zamudé te lepe prilike.

(Slovenski jezik na c. kr. učiteljskih v Ljubljani.) Te dni se vršé zrelostni izpiti na tukajšnjem moškem in ženskem c. kr. učiteljskem odgojevališči pod vodstvom c. kr. deželnega nadzornika g. Jakoba Smoleja, ktere, kakor za gotovo izvemo, obiskuje tudi blagorodni deželni predsednik g. baron Andrej Winkler sam. Upamo, da se bosta imenovana visoka gospoda osebno prepričala, kako vneti so tam nekteri gospodje za slovenščino, in kako se spolnuje ministerski odlok za bogočastje in uk z dne 1. aprila 1881, številka 2178, osobito gledé četrte točke. Odlok tako-le slóve: 1. „V slovenskem učnem jeziku se ima poučevati a) na moškem učiteljskih: v veronauku, v slovenskem jeziku, v matematiki in geometerskem risanju, v prirodopisji, v sadjereji in v specijelni metodiki teh nauk; b) na ženskem učiteljskih: v veronauku, v slovenskem jeziku, v aritmetiki in geometerskem oblikoslovji, v ženskih ročnih delih in v specijelni metodiki teh nauk. — 2. V drugih naukih se ima poučevati v nemškem učnem jeziku. — 3. Pri poduku v petji se gre posluževati nemških in slovenskih pesni. — 4. Pri poučevanju v vseh drugih naukih naj se ozir jemlje, kar moči, na slovensko in nemško terminologijo in pri praktičnih vajah ter pismenih izdelkih, ki so z njimi združeni, gre se ozirati primerno na oba deželna jezika.“

(„Glasbena Matica“) v Ljubljani oddaje s prihodnjim šolskim letom 1887/8 službo goslarkega učitelja proti letni plači 600 gld. Prosilci morajo biti tudi zmožni poučevati vsaj prvence na klavirji in kakega slovanskega jezika. Prošnje s svedočbami naj se pošljejo najpozneje do 20. avgusta t. l. društvemu predsedništvu.

(Delavsko pevsko društvo „Slavec“) razposilja jako lično natisnjeno vabilo na slavnost razvitja društvene zastave dné 10. julija 1887. V soboto 9. t. m. bode zvečer ob 9. uri serenada pri blag. gospej kumici in njeni namestnici. V nedeljo bode ob 1/2 11. uri v cerkvi sv. Jakoba sv. maša, pri kateri poje „Slavec“. Po sv. maši bode na trgu sv. Jakoba imel g. dr. Jos. Vošnjak

slavnostni govor, potem se vrši zabijanje žeblice in izročitev zastave zastavonoscu. Pred govorom poje zbor Jenkovo „Molitev“, in po govoru Försterjevo kantato „Naša zastava“. Ob 1. uri popoldne bode v čitalnici banket, ob 4. uri popoldne na Kozlerjevem vrtu velik koncert in še druge veselice (kegljanje, streljanje, tehtanje). Vstopnina za koncert je 20 kr. za osebo. Polovica čistega dohodka namenjena je družbi sv. Cirila in Metoda.

(Slovstvena novost.) Ravnokar je v drugič prišel g. Kržičev „Angelček.“ Kakor nalašč za čas bližnjih šolskih počitnic! Le urno po njem šolarji in šolarice pa vsi prijatelji nežne šolske mladine. Kaj več še pogovorimo o krasni knjižici pozneje.

(Na večerajšnji somenj) prignali so živinorejci 1684 komadov živine. Konj je bilo manj na sejmišču, kakor druga leta, ker se ni preklicano izvažanje konj v Italijo.

(Na c. kr. državni nižji gimnaziji v Kranji) vršile se bodo (poletne) vsprejemne skušnje za vstop v I. razred dne 15. in 16. julija. Vpisovalo se bode 15. julija dopoldne od 9. do 12. ure. Spremljani od svojih starišev ali njihovih namestnikov oglasiti se morajo učenci pri ravnateljstvu z rojstnim listom in šolskim spričevalom ter plačati 2 gl. 10 kr. vsprejemnine in 1 gl. prispevka za učila.

(Iz Rogateca) se poroča „L. Ztg.“, da je prišel v ondotne kopeli msgr. Francesco Segaro, škof in apostolski vikar v srednji Afriki. Ž njim je tudi mlad duhovnik zamorskega rodu, Daniel Sorur Pharim Dem. Keđar črni duhovnik bere sv. mašo, polna je kapelica radovednih gostov. Pharim Dem govori francoski, angleški, italijanski, arabski in latinski ter vzbuja občno pozornost s svojim prijaznim in vzglednim obnašanjem.

(Promet na Celjskem trgu) mora biti jako živahen, kajti svota, ki so jo vplačali vsi tisti v prvi polovici letošnjega leta, ki so na Celjskem trgu kaj prodajati hoteli, znaša 1003 gold. 38 kr., proti 951 goldinarjev 83 kr. v prvi polovici lanskega leta. Ljudi, ki so to tržnino vplačali, je bilo 21.000, toliko namreč se je izdalo dotičnih listkov. Doklade od vpeljanega piva se je plačalo 182 gl. 5 kr., od žganja in drugih opojnin 421 gold. 28 kr. Skupna svota dohodkov te vrste pri občinski blagajnici Celjski znaša v prvi polovici t. l. 1606 gold. 63 kr. Za izpeljan špirit se je izplačalo 96 gold. 34 kr., in je čistega dohodka 1510 gl. 29 kr. — Redarstvo je imelo precej posla z nerodnimi ljudmi. 14 oseb je prišlo zaradi doprinešenega hudodelstva, 105 pa zaradi raznih pregreškov in prestopkov. Zaradi beračenja zaprli so 45 oseb, in ravno toliko potepuhov so spravili pod ključ. Z določbami zaradi živinske kuge prišlo je navskriž poldrugi sto ljudi, od katerih je prišlo pod ključ 102. Redarjev, pravi eden mestnih očetov, da imajo tudi v Celji premalo, kar se od dne do dne bolj čuti. No, veliko jih res ni, kajti ves redarski status obstoji iz štirih mož, enega vodnika in enega stražmeštra. Tujcev prihaja čedalje več v mesto, beračev je pa tudi vedno več, kakor bi rastle iz zemlje. Vse to zahteva obilneje javne pozornosti, ktera se pa dá doseči le s pomnoženim redarstvom. Sicer so pa mestni očetje z dosedanjim službovanjem redarjev popolnoma zadovoljni, in so sklenili, izreči jim javno priznanje. Kakor se meni zdi, bi bilo tako javno priznanje v podobi cvenka redarjem najbolj všeč.

(Somnji v Celji) se bodo nekoliko predrugačili. Do sedaj so jih imeli: v soboto po predpostni sredi, 1. maja, 15. junija, 10. in 28. avgusta, 21. oktobra in 30. novembra, ter se je poleg kramarskega blaga tudi živina prodajala. Po novem bodo pa veliki somnji, kjer bo kramarsko blago in živina ob enem na prodaj, le trije, in sicer: v soboto po sredpostni sredi, 21. oktobra in 30. novembra; na druge smajne dneve bo pa le živina na prodaj. (Umrl je) č. g. Anton Olivo, župnik v pokoji, dne 30. junija v Goriški nadškofiji. R. I. P.

(Italijansko šolsko društvo „pro patria“) imenovalo je učiteljico na privatni ljudski šoli v Podgori poleg Gorice gospo Rozino Lavro Vielmiatti, rojeno Nanut, otročjemu vrtu voditeljico pa g. Natalijo Koršič. Obe ste Slovenki in bote širili italijanski jezik med podgorskimi Slovenci.

## Razne reči.

— „Katoliško Tiskarno“ so ustanovili nekateri zavedni katoličani v Kremssu na dolnem Avstrijskem. Veliko so morali zaprek odstraniti in mnogo žrtvovati, da se jim je posrečila naprava. Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla je proš dr. Anton Kerschbaumer prav slovesno blagoslovil novo tiskarno na čast sv. Jožefu.

— Olje v morji, kadar je razburjeno in viharo, umiri valove. 4. decembra 1882 so to poskusili pri vходу luke mesta Aberdeen v Škociji. Pihal je silno jugo-vzhodnik, valovje visoko, čez molo pljuskali so valovi; vsaki ladji bilo je nemogoče varno dospeti v zaliv. Kapitan Brice, zastopnik kupčijskega urada, in gosposka luke bili so pričujoči. Brizgalke so bile pripravljene; nataknil so široke cevi, skozi ktere so brizgali v morje mesto navadnega olja pa mrožovo ribjo mast. Ko se je začelo brizganje, so se valovi srdito zaganjali se ob molo. Cez 20 minut pa je polagoma ponehala viharo razburjenost valov in ladija je bila v stanu pripluti v luko s primerno varnostjo. 280 galon (galona 4-5 litrov), toraj 1260 litrov te ribje masti so porabili. — Pri tej priliki naj bode omenjeno, da mrož spada med plitvonožce, živeče v morji. Mrož je najhujša morska žival te vrste. Dolg od 18 do 20 čevljev, ima v zgornji čeljusti dve strahoviti okli, s katerimi se grdo koljejo med seboj, pa tudi človeku so grozni. Hrana so jim školjke in se odebelé, da so težki po 15 do 20 centov.

— Zgradbeni stroški vesoljnih železnic na svetu, v obsežji od 500.000 milj dolgosti, računijo se na 26.000.000.000 dolarjev. Upravni stroški in dohodki teh železnic znašajo pa gotovo trikrat tolikošnjo svoto.

— Dober izgovor. Nek ponočen čuvaj vsede se truden na klop in trdno zadremlje, mesto da bi čuval in ure klical. Nadzorjuči čuvaj najde ga spečega, strese ga ter mu očita njegovo malomarnost. — „Vidite, gospod nadzornik, pravi še ves zaspan, jaz sem hotel ponočnjakom pokazati, kako da morajo po noči spat, pa ne okoli se vlačiti.“

— Ne marajo lenuhov. Mesto, ktere ga se morajo lenuhi ogibati, zóve se Rising-Sun v Texas-u. Bivala je tam obitelj, ktera je svoje polje jako malomarno obdelovala. Prihodnji dan pride 20 sosedov, ter zaukažejo lenuhom delo ponoviti in bolje napraviti. Ob enem jim velé, da naj v prihodnje redno tako obdelujejo — ali pa drugam gredó. — Jako hvale pa posnemanja vredno postopanje. Lenim delavcem, koji žepe prazniti pomagajo, bilo bi tudi pri nas dobro na prste gledati, ali jim pokazati — kako se péte brusijo!

— Zakaj se noče oženiti? Mož boljšega stanú, tridesetleten, se ni hotel oženiti, akoravno so mu prigovaljali od vseh strani. Ko ga vprašajo, zakaj da ne? odgovori, ker je ženstvo boljega stanú dandanes kakor cvetje na polji. „Kako to?“ ga začudeno prašajo. „Tako-le: Ne sejejo, ne žanjejo, ne predejo, hočejo pa vendar lepše oblečene biti, kakor Salomon v vsi svoji krasoti.“

## Telegrami.

**Levov**, 5. julija. Cesarjevič je zjutraj odpotoval. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo; cesarjevič se je premilostljivo poslovil in ponavljal svojo zahvalo za nepozabljivi vsprejem.

**Zloczov**, 5. julija. Cesarjevičevo potovanje do tú je bilo pravi slovesni obhod. Odpeljal se je dalje v vozu skozi Masov, Podhorce, kjer so ga burne pozdravljali; v Pieniaki se ustavi štiri ure.

**Berolin**, 5. julija. Cesar je sinoči odpotoval v Ems.

**London**, 5. julija. Avstrijska cesarica prišla je včeraj v Harvich in odpotovala v Cromer.

**Carigrad**, 5. julija. Mahmud paša je odpotoval na Kreto, da pomiri prebivalce.

## Umrl so:

1. julija. Fran Strojnar, delavčev sin, 2 leti, Streliške ulice št. 8, škrlatica. — Franca Tome, lončarjeva hči, 3 leta, Streliške ulice št. 8, škrlatica. — Marija Kalan, strežnica, 72 let, Franciškanske ulice št. 8, spridenje jeter. — Marija Plankar, delavka, 30 let, Sodarska steza št. 4, oslabljenje krvavljenje žiloda.

2. julija. Fran Mittermaier, delavčev sin, 4 mes., Tržaška cesta št. 20, jetika.

3. julija. Alojzij Zabavnik, delavčev sin, 13 let, sv. Petra cesta št. 13, Meningitis. — Neža Brajer, gostija, 78 let, Konjišne ulice št. 4, Marasmus.

## V bolnišnici:

26. junija. Janez Dolenc, mizar, 29 let, jetika.  
29. junija. Jakob Rode, dninar, 40 let, Carcinoma.  
30. junija. Gašper Košir, kovač, 49 let, Vodenica. — Marija Breskvar, gostija, 36 let, jetika.

1. julija. Mihael Moškero, kajzar, 42 let, Pericarditis.

## Tujci.

3. julija.

Pri **Maldou**: Peter Mally, tovarnar, iz Tržiča. — J. Javornik, posestnik, z Vrhniko. — Janez Fajdiga, trgovec, iz Sordražice. — Julij Peterin, c. k. profesor, z soprogo, iz Reke. — R. Walko, zasebnik, iz Reke. — B. Kohn, trgovec, iz Reke.

Pri **Stona**: Stolz, Weinberger, Huber, Müller in Weil, trgovci, z Dunaja. — Strauss, Kobinger in Fertl, trgovci, iz Češkega. — Rudolf in Jožef Strnad, zasebnika, iz Tabora. — M. Weimersheimer, potovalec, iz Nemčije. — Julij Bauer, trgovec, iz Budimpešte. — A. Rarter in I. Erlacher, zasebnici, iz Koroškega. — M. Biller, potovalec, iz Gradca. — Rihard Merlin, potovalec, iz Koroškega. — P. Rieder, mesar, iz Koroškega. — Pavel Razboršek, uradnik, z Iga. — Markgraf, c. k. poročnik, iz Tirolskega. — Vorbeshuber, Schopitz, Kermanner, trgovci, iz Tirolskega. — Reza Kenda, zasebnica, iz Gorice. — Karol Kaučič, trgovec, z Razdrtega. — Jerančič, posestnik, iz Idrije. — J. Čerov, posestnik, z Cola. — K. Haring, potovalec, iz Ljubljane.

Pri **Bavarskem dvoru**: T. Scholle, potovalec, z Dunaja. — Janez Baumgartner, potovalec, iz Brna. — Janez Hofer, potovalec, iz Tirolskega. — Bernard Mischitz, mesar, iz Koroškega. — Marka Šutej, potovalec, iz Starega trga. — M. Kramer, posestnik, iz Kočevja. — Samide, kupčevalec, iz Stare Loke. — J. Križe, trgovec, iz Stare Loke. — Jožef Kornitzer, zasebnik, z družino, iz Reke. — Rafael Kundic, mesar, iz Volavske.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jungwirth, ravnatelj, z soprogo, iz Gorenje Štajerskega. — J. Demšcher, potovalec, iz Železnikov. — A. Leue, zasebnik, iz Šmartna. — Emil Pollak, tovarnar, z Dunaja. — E. Schwarz, trgovec, iz Gablonca. — Pausperl, hči zdravnika, iz Moravskega. — Janez Baar, zasebnik, iz Istrije. — A. Marošič, zasebnik, iz Reke. — Kalister, trgovec, iz Gorice. — A. Affleton, hrilolazec, iz Anglije. — W. Kafka, potovalec, z Dunaja. — E. Gerstner, zasebnik, z Dunaja. — Satom, trgovec, iz Štajarskega. — Karol Pelzl, c. k. policijski svetovalec, iz Trsta. — Effendi Borqui, turški poverjenik, z soprogo, iz Reke. — L. Grün, trgovski pomočnik, iz Vukovara.

Pri **Avstrijskem caru**: Frane Lokar, poštar, iz Novoga mesta. — Leopold Ahačič, tovarnar, iz Tržiča. — Frane Šiška, kovač, iz Tržiča. — Anton Supan, tovarnar, iz Breznice. — Anton Poljšak, zasebnik, iz Šturije.

Pri **Virantu**: Alojzija Govaneg, soproga trgovca, iz Metlike. — T. Hrehorič, soproga trgovca, iz Metlike. — Antončič, posestnik, iz Slavonije. — Peče, posestnik, iz Ptuja. — Alojzij Hočevar, posestnik, iz Želimlja.

## Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		742.10	+15.4	brezv.	megla	0-10
4. 2. u. pop.		739.94	+26.0	sl. vzh.	del. jasno	dež
9. u. zveč.		739.56	+17.6	brezv.	jasno	

Zjutraj megla, potem jasno, popoldne oblačno in nekoliko dežja, potem jasno. Srednja temperatura 19.7° C., za 0-8° nad normalom.

## Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

5. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 95 „
4% avstr. ziata renta, davka prosta	113 „ „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 85 „
Akeije avstr.-ogerske banke	889 „ „
Kreditne akeije	281 „ 20 „
London	126 „ 60 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 „
Ces. cekini	5 „ 95 „
Namske marke	62 „ 30 „

## Najnovejša slovenska knjiga

za učitelje, učiteljice in prijatelje šole.

## Šolske Drobčinice

v petindvajsetletni spomin smrti

## A. M. SLOMŠEK - A.

Spisal Fr. Jamšek, (1)

nadučitelj in bivši c. k. okr. šol. nadzor. v Reichenburgu.

Cena brošur. iztisu 1 gl. v platno vez. 1 gl. 20 kr., po pošti 10 kr. več. — Naroči se lahko v vsaki bukvarni ter pri

založniku **J. R. Milic-u,**

v Ljubljani, Stari trg št. 19.

## Izvožno marcno pivo

v steklenicah (25)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z  $\frac{6}{10}$  L.

„ „ 50 „ „ „  $\frac{7}{10}$  L.